

ULUSAL STAJ PROGRAMI KAPSAMINDA ÜNİVERSİTELER İLE YAPILAN TOPLANTIDA ÖN PLANA ÇIKAN SORULAR VE CEVAPLAR

Üniversitemizde çalıştırılan stajyer öğrencilerin staj ücretleri nasıl karşılanacaktır? Üniversiteler staj ücretleri ile ilgili Cumhurbaşkanlığı Strateji Bütçe Başkanlığı'ndan bütçe talebinde bulunabilecek midir?

Üniversitenin ilgili kalem/kalemlerinde bütçe mevcutsa stajyer ücretlerinin karşılanması hususunda öncelikle bu bütçe kullanılmalı, ancak söz konusu bütçe yetersiz kaldığı zaman üniversitenin Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, Cumhurbaşkanlığı Strateji Bütçe Başkanlığı'na (SBB) Resmi Yazı göndererek "stajını tamamlayan" adaylar için bütçe talebinde bulunmalıdır. Özetle, stajyer ücretleri üniversitenin ilgili kalemlerinden karşılandıktan sonra eksik kalan kısım için SBB'den bütçe talep edilebilecektir. SBB'nin talep edilen bütçelerin aktarılıp aktarılmaması kararlarında yetkili kurum olması nedeniyle kendi yetki alanına girmeyen "görüş talebi vb." içerikli yazılara cevap vermediği hususunu toplantıda paylaştığını hatırlatmak isteriz.

Üniversiteler Cumhurbaşkanlığı Strateji Bütçe Başkanlığı'ndan (SBB) bütçe talep ettiğinde süreç nasıl ilerlemektedir?

Cumhurbaşkanlığı Strateji Bütçe Başkanlığı (SBB), üniversitelerin Resmi Yazı ile bütçe talep ettiği öğrencilerin stajını tamamlayıp tamamlamadığına ilişkin Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi'nden (CBİKO) bilgi talep eder. CBİKO "stajını tamamlayan" aday bilgilerini iletir. SBB üniversitenin ilgili kalemlerini inceleyip, bu kalemlerde **bütçe bulunmaması durumunda** aktarımı gerçekleştirir.

3+1 ve 7+1 uygulamalarının Ulusal Staj Programındaki durumu nedir?

3+1, 7+1 programları uygulamalı eğitim olması sebebiyle yönergede belirtildiği üzere Ulusal Staj Programı kapsamı dışında değerlendirilmektedir.

3+1 ve 7+1 uygulamalarının dışındaki uzun dönemli stajların Ulusal Staj Programı (USP) kapsamında yapılması halinde ödenek talebi nasıl iletilmelidir?

Uzun dönemli staj yapacak adaylar üniversitelerinin staj yönergelerine engel teşkil etmemesi durumunda ve üniversite yönetiminin uygun bulması halinde uzun dönem stajını USP kapsamında da yapabilmektedir. Bu doğrultuda, USP kapsamında uzun dönem stajlar için bütçe talebinde bulunurken, detaylı bilgi verilmesi beklenmektedir. Cumhurbaşkanlığı Strateji Bütçe Başkanlığı'na iletilen Resmi Yazıda staj yapılan iş günü sayısı, öğrenci sayısı, öğrencinin kimlik bilgileri mutlaka belirtilmelidir, aksi takdirde stajyer ücretleri hesaplanırken 20 iş günü üzerinden hesaplama yapılacaktır.

Yönetmelik gereği üniversitemizin bazı birimlerinde 30 gün süreli staj yapma zorunluluğu bulunmakta ve fakülteler en fazla 30 gün için sigorta primi yatırabilmektedir. Ancak bazı öğrencilerimize 60 gün süreli staj teklifleri gönderilmektedir. Bu gibi durumlarda ne yapılmalıdır?

Öğrenci staj yapacağı kurumdaki staj sorumlusu veya teklifi gönderen kişi ile görüşerek staj gününün ayarlamasını yapabilmektedir.

Öğrencimize 20 gün süreli staj teklifi gönderilmiş ancak fakültesinin zorunlu stajı 30 gün. Kariyer Kapısı üzerinden 20 günlük teklif geliyor. Bu konuda ne yapabiliriz?

Tavsiye edilen en az 20 gündür ancak uzatılıp, kısaltılabilmektedir. Öğrenci, staj yapacağı kurumun yetkilisi ile görüşerek staj gününün ayarlamasını yapabilmektedir.

Kurumlar öğrencilerimizden “Staj Sözleşmesi” talep etmektedir. Bu durumda ne yapmalıyız? Tek tip bir staj sözleşmesi hazırlanması mümkün müdür?

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun “Ücret ve Sosyal Güvenlik” başlıklı 25 inci maddesinde “Aday çırak ve çıraklar ile işletmelerde mesleki eğitim gören, staj veya tamamlayıcı eğitime devam eden öğrencilere işletmeler tarafından ödenecek ücret ve bu ücretlerdeki artışlar, düzenlenecek sözleşme ile tespit edilir.” hükmü yer almaktadır. Türk Borçlar Kanununun 26 ncı maddesinde “Taraflar, bir sözleşmenin içeriğini kanunda öngörülen sınırlar içinde özgürce belirleyebilirler.” 27 nci maddesinde “Kanunun emredici hükümlerine, ahlaka, kamu düzenine, kişilik haklarına aykırı veya konusu imkânsız olan sözleşmeler kesin olarak hükümsüzdür.” hükümleri yer almaktadır. Bu itibarla, stajyer, stajyerin bağlı olduğu yükseköğretim kurumu ve staj yapılacak kurum arasında emredici hukuk kurallarına aykırı olmamak üzere sözleşme serbestisi kapsamında taraflarca mutabık kalınarak sözleşme imzalanır. Bu nedenle daha sonra doğabilecek sıkıntılar göz önünde bulundurularak tek tip bir staj sözleşmesi hazırlanması uygun değildir. Üniversitelerimiz mevcut uygulamada kullandıkları sözleşmeleri USP kapsamında da kullanabilir ya da programa uygun sözleşme hazırlayarak ilgili birimler ile paylaşabilir.

Sağlık kurumları tarafından staj başlamadan önce istenilen belgelerde çeşitlilik bulunmaktadır. (örn: hastanede staj yapacak öğrenci için ağır işte çalışabilir belgesi) bunun için merkezi olarak bir standardizasyon sağlanabilir mi?

Sorunuz Sağlık Bakanlığı'nın ilgili birimleri ile görüşülmüştür. Farklı branş hastanelerinin olması ve her hastanenin kendi işleyişinin bulunması, stajyerin staj göreceği kurumdaki iş sağlığı ve güvenliği açısından riskleri dikkate alınarak bir standardizasyon yapılması uygun görülmemektedir.

Staj işlemlerine ilişkin Yükseköğretim Kurumu, Sağlık kuruluşları ve öğrencilerin yapması gerekenler, staja başlamak için gereken belgelere ilişkin resmi yazı yazılabilir mi? Resmi Yazı iş ve işlemlerin daha sorunsuz yürütülmesini sağlayabilir.

Her yıl Ulusal Staj Programı hakkında bilgilendirme ilgili taraflara Resmi Yazı ile yapılmaktadır. Ancak üniversite, fakülte, bölüm bazında farklılıklar bulunması nedeniyle tüm stajyerleri genelleyecek bir yazının yazılması mümkün olamamaktadır.

Bazı kurumlar staja kabul edilen öğrencilerin listesini üniversitemize Resmi Yazı ile göndermemektedir. Bu durum üniversiteler tarafından yapılması gereken sigorta girişlerinin planlama süreçlerini aksatmaktadır. Ne yapmamızı önerirsiniz?

Bakanlıklar vb. kimi kamu kurumları, stajyerlerine tek tek belge vermek yerine staja kabul ettiği adaylara ilişkin bilgileri EBYS üzerinden üniversite yönetimleri ile paylaşabilmektedir. Üniversite yönetimlerinin kendilerine ulaştırılan bu resmi yazıların ilgili birimlere dağıtımını ivedilikle yapmaları ve ilgili birimlerin konuyu takip etmeleri öğrencilerin mağduriyet yaşamaması bakımından önem arz etmektedir. Ancak her kurum staja kabul edilen öğrencilerin listesini resmi yazı ile **göndermeyebilir.** Özel sektördeki firmalar resmi yazı gönderemeyeceği ve tüm kamu kurumları liste göndermeyi tercih etmeyebileceği için süreçte aksaklıklar yaşanması durumuna karşın staja başlayacak öğrencilerinizi Kariyer Kapısı'na

“Üniversite Kariyer Merkezi” hesabınızla giriş yapıp “**Öğrenci Staj Durumu**” sayfasından “Durum” filtresini kullanarak düzenli olarak takip etmeniz gerekmektedir.

Staj sürecinde 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 25. Maddesi hükmü gereğince stajyerlere ücret ödenecektir hükmü yer almakta ancak Strateji ve Bütçe Başkanlığından geçen sene bu kapsamda ödenek talep ettiğimizde Üniversiteler mezkur kanun kapsamında olmadığı için ödenek talebimiz karşılanmadı. Biz de öğrenciler mağdur olmasın diye kısmi zamanlı öğrenciler için ayrılan ödenekten ödemeleri gerçekleştirdik. Bu sene benzer sıkıntı oluşur mu?

Toplantı sırasında ödenek taleplerinin karşılanmadığını belirten üniversitelere yönelik aktarmalar kontrol edilecektir. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Daire Başkanlığı (SBB) bu yıl ilgili talepleri Bütçe Kanunu’nun verdiği yetki doğrultusunda karşılamaktadır. Üniversitelerin bu konudaki soruları için Strateji ve Bütçe Daire Başkanlığı’ndaki ilgili uzman arkadaşlara ulaşması gerekmektedir.

Ödenek talebini staj öncesinde mi yoksa staj tamamlandıktan sonra mı yapacağız?

Bütçe aktarımı yaparken niyet ya da ilk işlemlerin yapılmış olmasına değil, Kariyer Kapısı üzerinden kaç tane adayın “stajını tamamladığına” bakılmaktadır. Ödenek talebinin staj tamamlandıktan sonra yapılması uygundur. Çok sayıda stajyerin olması durumunda mağduriyet yaratmamak için iki veya üç döneme bölünerek talepler iletilebilir.

Stajyer ücretlerinin ödenmesi konusunda “staj yapılan gün sayısında” kısıtlama var mıdır?

Stajın en az 20 iş günü olması önerilmektedir. Bu süre bazen öğrenci ile işveren arasında yapılan anlaşmalar ve staj süresinin uzatılmasına engel teşkil eden bir durum yoksa uzatılabilmektedir. Staj ücretleri 3308 sayılı kanunun 25. Maddesi doğrultusunda hesaplanmaktadır.

Ulusal Staj Programı kapsamında stajyer ücretleri ne zaman ödenmelidir?

Kariyer Kapısı’nda bulunan Staj Yönergesi’nin 14/1 maddesinde “Stajyerlere, 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 25’inci maddesi gereğince staj yaptığı kurum tarafından staj bitimine müteakip ücret ödenir.” ifadesi bulunmaktadır.

Üniversitemizde eğitim alan bir öğrencinin, USP kapsamında üniversitemizde staj yapması durumunda 3308 sayılı kanunun 25. maddesine istinaden stajyer ücreti ödenmesi gerekmekte midir?

Kanunda “staj yapılacak işletme bulunamaması nedeniyle stajını yükseköğretim kurumları ve birimlerinde yapan yükseköğretim öğrencileri” ifadesi bulunmaktadır. Üniversite yetkilileri Kariyer Kapısı üzerinden teklif gönderirken öğrencinin üniversite bilgisini ya da staj yapıp yapmadığına ilişkin bilgiyi göremediği için teklifler kriterlere uygun bir şekilde gönderilmektedir. Staj teklifi kriterlere uygun bir şekilde gönderildiyse ilgili öğrenciye ödeme yapılmasında sakınca yoktur.

Staj ücreti ve sigorta primi olmak üzere her ikisi için de SBB’den bütçe aktarımı talebinde bulunabilir miyiz? Hem kendi üniversitemizde hem de diğer kurumlarda staj yapan öğrenciler için bütçe talebinde bulunabilir miyiz?

Ödenek kapsamı hem SGK primi hem de staj ücretini kapsamaktadır. Bütçe kanunundaki hüküm SBB’ye 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu’nda aday çırak ve stajla ilgili tamamlayıcı

eğitime devam eden öğrencilere yapılacak ödemeler için aktarma yetkisi vermektedir. İlgili madde kapsamına giren ödenek üniversitelere aktarılmaktadır. Bunun dışındaki detaylar hakkında SBB ile doğrudan iletişim kurulması önerilmektedir.

Öğrencinin staja başlamasından önce mezun durumuna gelmesi halinde üniversitenin SGK girişi konusunda bir yükümlülüğü kalıyor mu?

Kariyer Kapısı'ndaki Staj Yönergesinde 5. Maddede şu ifade yer almaktadır: "Program kapsamında staj yapacak öğrencilerin; staja başlayacakları tarihte yükseköğretim öğrencisi olması veya Organize Sanayi Bölgeleri içerisinde yer alan Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumlarında öğrenimine devam ediyor olması gerekmektedir." Dolayısıyla kişinin yükseköğretimde/ortaöğretimde öğrenci olması şartıyla staj yapabilir.

Stajyer öğrenciye ödeme yapılması zorunlu mudur?

3308 sayılı kanunun 25 inci maddesi uyarınca stajyerlere ödeme yapılması zorunludur.

Zorunlu staj konusu ile ilgili resmi yazı mevcut mudur?

Ulusal Staj Programı kapsamında zorunlu gönüllü staj ayrımı yapılmamaktadır.

İl Sağlık Müdürlükleri zorunlu stajı olan öğrencilere öncelik verip zorunlu stajı olmayan öğrencileri staja kabul etmemektedir. Bu durumda ne yapılmalıdır?

USP kapsamında zorunlu/gönüllü staj ayrımı yapan işverenlere ilişkin Sağlık Bakanlığı ile öğrencilerimizin kariyerine faydalı olacak staj deneyimi kazanabilmeleri adına gerekli görüşmeler yapılmıştır. Sağlık Bakanlığı tarafından USP kapsamında zorunlu/gönüllü staj ayrımı bulunmaksızın öğrencilerin staja başlatılması için 99910406/799 sayılı Resmi Yazı tüm İl Sağlık Müdürlüklerine iletilmiştir.

Geçen yıl "Ulusal Staj Programı" kapsamında staj yapan bir öğrenci bu yıl tekrar staj yapabilir mi?

Her yıl USP kapsamında her bir öğrencinin yalnızca bir staj yapma hakkı bulunmaktadır. Adaylar her yıl USP'ye yeniden başvuruda bulunabilir ve staj yapabilir.

Kariyer Kapısı sisteminde üniversitemiz bünyesinde henüz kayıtlı olmayan birimler sisteme nasıl eklenecek? Bir başka soru; işveren bilgileri için düzenleme/değişiklik nasıl yapılmalı?

KAYSİS sisteminde yer alan üniversiteniz bünyesindeki her biriminizi "İşveren Ekle" sayfasından ekleyebilirsiniz. "İşveren Ekle" sayfasında işlemleri yalnızca sistem yöneticisi yapabilmektedir. İlgili biriminizin üstüne tıklamalı ve kayıt esnasında istenen tüm bilgileri ekranda girmelisiniz. Kaydet butonuna basıldıktan sonra biriminiz sisteme eklenecektir. İşveren bilgilerinizdeki güncellemeleri ise Bilgilerim sayfasından yapabilirsiniz. Bilgilerim sayfası sistem yöneticisi tarafından görüntülenmektedir.

Özel sektör firmalarına staj ücreti için mesleki eğitim kanunu kapsamında bütçe desteği verilmesi söz konusu mudur?

3308 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesinde teşvikler ile ilgili ayrıntılı bilgi mevcut olup özel sektöre belli şartlar altında destek verilmektedir.

(Geçici Madde 12: 2016-2017 eğitim ve öğretim yılı sonuna kadar uygulanmak üzere aday çırak ve çıraklar ile 18 inci madde hükümleri uyarınca işletmelerde mesleki eğitim gören, staj veya

tamamlayıcı eğitime devam eden öğrencilere, 25 inci maddenin birinci fıkrası kapsamında yapılacak ödemeler asgari ücretin net tutarının yüzde otuzundan, kalfalık yeterliğini kazanan mesleki eğitim merkezi 12'nci sınıf öğrencilerine yapılacak ödemeler asgari ücretin yüzde ellisinden az olamaz. Mesleki eğitim merkezi programı dışındaki okul ve kurumlarda öğrenim gören öğrencilere ödenebilecek en az ücretin; yirmiden az personel çalıştıran işletmeler için üçte ikisi, yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işletmeler için üçte biri; mesleki eğitim merkezi programına devam eden öğrencilere ödenebilecek en az ücretin ise tamamı 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 53 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (B) bendinin (h) alt bendi için ayrılan tutardan Devlet katkısı olarak ödenir. Bu kapsamda yapılacak ödemeleri on eğitim ve öğretim yılına kadar uzatmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. Staj yapacak işletme bulunamaması nedeniyle stajını okulda yapan ortaöğretim öğrencileri ile öğretim programı gereği staj yapmak zorunda olmayan yükseköğretim öğrencilerinin yaptıkları stajlar bu fıkra hükmü kapsamı dışındadır. Kamu kurum ve kuruluşlarına Devlet katkısı ödenmez.)